

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII

Obszary podlegające ocenianiu

- I. Znajomość różnorodności biologicznej oraz podstawowych zjawisk i procesów biologicznych. Uczeń:
  - Opisuje, porządkuje i rozpoznaje organizmy
  - Wyjaśnia zjawiska i procesy biologiczne zachodzące w wybranych organizmach i środowisku
  - Przedstawia i wyjaśnia zależności między organizmem a środowiskiem
  - Wykazuje, że różnorodność biologiczna jest wynikiem procesów ewolucyjnych
- II. Planowanie i przeprowadzanie obserwacji i doświadczeń oraz wnioskowanie w oparciu o ich wyniki. Uczeń:
  - Określa problem badawczy, formułuje hipotezy, planuje i przeprowadza oraz dokumentuje obserwacje i proste doświadczenia biologiczne
  - Określa warunki doświadczenia, rozróżnia próbę kontrolną i badawczą
  - Analizuje wyniki i formułuje wnioski
  - Przeprowadza obserwacje mikroskopowe i makroskopowe preparatów świeżych i trwałych
- III. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych. Uczeń:
  - Wykorzystuje różnorodne źródła i metody pozyskiwania informacji
  - Odczytuje, analizuje, interpretuje i przetwarza informacje tekstowe, graficzne, liczbowe
  - Posługuje się podstawową terminologią biologiczną
- IV. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów biologicznych. Uczeń:
  - Interpretuje informacje i wyjaśnia zależności przyczynowo – skutkowe między zjawiskami, formułuje wnioski
  - Przedstawia opinie i argumenty związane z omawianymi zagadnieniami biologicznymi
- V. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka. Uczeń:
  - Analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej
  - Uzasadnia znaczenie krwiodawstwa i transplantacji narządów
- VI. Postawa wobec przyrody i środowiska. Uczeń:
  - Uzasadnia konieczność ochrony przyrody
  - Prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych
  - Opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody

Kryteria i standardy wymagań na określony stopień

1. Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:
  - Biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych, proponuje rozwiązania nietypowe
  - Opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, realizowane zgodnie z programem nauczania
  - Samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania i uzdolnienia
  - Osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach biologicznych
  - Jest laureatem, finalistą konkursów, olimpiad o zasięgu wojewódzkim
2. Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:
  - Bardzo dobrze opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, realizowane zgodnie z programem nauczania
  - Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami
  - Rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte w programie nauczania

- Potrafi zastosować zdobytą do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach
  - Chętnie podejmuje się prac dodatkowych
  - Jest bardzo aktywny na zajęciach
3. Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:
- Opanował na poziomie dobrym wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, realizowane zgodnie z programem nauczania, ma niewielkie braki w opanowaniu podstawy programowej
  - Myśli w sposób przyczynowo - skutkowy
  - Chętnie wypowiada się podczas zajęć
  - Poprawnie stosuje wiadomości, jego umiejętności pozwalają na samodzielnie rozwiązywanie typowych zadań teoretycznych i praktycznych
4. Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:
- Opanował na poziomie dostatecznym wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, realizowane zgodnie z programem nauczania
  - Przy pomocy nauczyciela jest w stanie zrozumieć najważniejsze zagadnienia biologiczne
  - Podejmuje próby samodzielnego wykonywania zadań
  - Nie potrafi łączyć wiadomości z różnych dziedzin wiedzy
  - Rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności
  - Jest mało aktywny na lekcjach
5. Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:
- Ma braki w opanowanych wiadomościach i umiejętnościach określonych w podstawie programowej, realizowanych zgodnie z programem nauczania, które nie przekreślają możliwości uzyskania podstawowych umiejętności biologicznych na kolejnych etapach edukacyjnych
  - Rozwiązuje pod kierunkiem nauczyciela zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności
  - Nie uczestniczy aktywnie w lekcjach
  - Wykonuje proste polecenia stosując podstawowe umiejętności (często przy pomocy nauczyciela)
  - Wykazuje chęć współpracy z nauczycielem
6. Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:
- Nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej biologii, a braki te uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy z biologii
  - Nie rozwiązuje problemów (zadań) o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności nawet pod kierunkiem nauczyciela
  - Nie rozumie prostych poleceń
  - Nie wykazuje chęci do pracy

Formy i sposoby stosowane w ocenianiu

- Kryteria obowiązujące w przypadku prac pisemnych:

100% - ocena celująca
 90 % - 99 % - ocena bardzo dobra
 73 % - 89 % - ocena dobra
 50 % - 72 % - ocena dostateczna
 35 % - 49 % - ocena dopuszczająca
 0 % - 34 % - ocena niedostateczna

- Poszczególnym formom aktywności uczniów przyporządkowuje się następujące wagi w nauczaniu stacjonarnym:

Prace klasowe, sukcesy w konkursach, zawodach i olimpiadach	Egzaminy próbne, badania umiejętności,	Odpowiedzi ustne, kartkówki, prace dodatkowe	Zadania domowe, referaty, wystąpienia, prezentacje, projekty edukacyjne	Praca na lekcji, aktywność podczas zajęć i pozalekcyjna, praca w grupach, zeszyt
---	--	--	---	--

	sprawdziany			
7	5	3	2	1

w nauczaniu zdalnym:

Prace klasowe, sukcesy w konkursach, zawodach i olimpiadach, egzaminy próbne, badania umiejętności	Odpowiedzi ustne, kartkówki, sprawdziany	Zadania domowe, projekty edukacyjne, praca na lekcji, aktywność podczas zajęć i pozalekcyjna
3	2	1

Uczeń, który nie uczestniczył w zajęciach podczas zdalnej pracy jest zobowiązany do uzupełnienia materiału korzystając z pomocy koleżeńskiej.

- Przy jednej godzinie biologii tygodniowo uczeń powinien mieć minimum 3 oceny, a przy dwóch godzinach biologii tygodniowo, uczeń powinien uzyskać minimum 4 oceny w semestrze
- Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności:
  - praca klasowa – obowiązkowa, po zakończeniu danego działu, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem; jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie napisał jej z klasą, to powinien uczynić to:
    - ✓ w przypadku dłuższej nieobecności (tydzień lub więcej) w ciągu 2 tygodni od powrotu do szkoły
    - ✓ jeśli uczeń był nieobecny tylko w dniu pracy klasowej przystępuje do jej napisania na najbliższej lekcji

Uwaga! Uczeń przyłapany na ściąganiu podczas pracy pisemnej, oddaje ją do oceny, a ocena zostaje obniżona o jeden stopień
  - kartkówka – obejmuje 1-3 tematy lekcyjne
  - odpowiedzi ustne – obejmują 1-3 tematy lekcyjne
  - zadania domowe - dwukrotny brak zadania domowego jest odnotowywany w dzienniku jako nieprzygotowanie, kolejny brak skutkuje oceną niedostateczną
  - aktywność na lekcji – uczeń zbiera plusy, za które uzyskuje ocenę 6+ cel, 5+ bdb, 4+ db
  - prace dodatkowe, prezentacje, projekty
  - przygotowanie do lekcji – uczeń na każdej lekcji powinien mieć zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń, dwukrotny brak zeszytu jest odnotowywany w dzienniku jako nieprzygotowanie, kolejny brak skutkuje oceną niedostateczną; uczeń, który był nieobecny na lekcji ma obowiązek uzupełnić notatki, zadania itp. korzystając z pomocy koleżeńskiej
  - zeszyt przedmiotowy – ocenie podlega estetyka oraz w pełni uzupełnione notatki
  - sukcesy w konkursach i olimpiadach biologicznych
- zasady poprawiania ocen:
  - uczeń ma możliwość poprawienia oceny niedostatecznej i dopuszczającej z prac klasowych w terminie ustalonym przez nauczyciela (nie dłuższym niż dwa tygodnie od daty oddania pracy); pozostałe oceny cząstkowe uczeń może poprawić za zgodą nauczyciela i w wyznaczonym przez nauczyciela terminie
  - ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika
- uczniowie posiadający opinię PPP, w tym o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

Uwaga! Uczeń przyłapany na ściąganiu podczas pracy pisemnej, oddaje ją do oceny, a ocena zostaje obniżona o jeden stopień

Warunki zaliczania przedmiotu

- Ocena klasyfikacyjna śródroczna i roczna ustalana jest w oparciu o system średniej ważonej.
- Zależność wystawianej oceny śródrocznej i rocznej od średniej ważonej S jest następująca:

Średnia ważona	$S < 1,5$	$1,5 \leq S < 2,5$	$2,5 \leq S < 3,5$	$3,5 \leq S < 4,5$	$4,5 \leq S < 5,5$	$S \geq 5,5$
Ocena	1	2	3	4	5	6

- Nauczyciel ma możliwość podniesienia wartości średniej ważonej o 0,2.
- Uczeń ma prawo wnioskować o wyższą niż przewidywana semestralną i roczną ocenę z biologii, jeżeli średnia ważona jest niższa o 0,1 od wymaganej na daną ocenę

Ewaluacja Przedmiotowego Systemu Oceniania

PSO podlega ewaluacji na koniec roku szkolnego.

Joanna Hyżorek